

HANTERING AV BAKGRUNDSHALTER I LERA – UTVECKLINGSPROJEKT SÖKER EXAMENSARBETARE

SGF (Svenska Geotekniska Föreningen) har tillsammans med WSP, Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), Stockholms universitet (SU) och Atrax initierat ett utvecklingsprojekt med målet att främja en säker, hållbar och cirkulär hantering av lerjordar. Projektet ska ta fram ett underlag till riktvärden och kriterier som är bättre anpassade efter lerors geokemiska egenskaper.

Problem med hantering av lerjordar dyker dagligen upp i samband med anläggning av nya bostäder, spårområden och vägar. Metallhalter i lerjordarna jämförs ofta med Naturvårdsverkets generella riktvärden, trots att dessa är utvecklade för andra typer av jordar (t.ex. morän). Att jämförvärdena inte är representativa för leror leder till felaktiga bedömningar om att leran är förorenad och utgör en miljö- eller hälsorisk. Det i sin tur leder till att leran hanteras som ett avfall och att lerjordar med naturligt förhöjda metallhalter i onödan schaktas ur och transporteras till deponi. Denna ohållbara hantering av naturliga jordar hindrar möjligheterna till en hållbar och cirkulär masshantering med onödig klimatpåverkan och kostnad som följd.

Utvecklingsprojektet omfattar tre delprojekt med ett examensarbete (master) knutet till respektive projekt:

1. Bakgrundshalter i lera och spridning till grund- och ytvatten (SLU, WSP)
2. Hälsorisker via intag av växter och jord (SU, WSP)
3. Metoder för identifiering av sulfidförande leror (SLU, Atrax)

Projektet kommer att startas upp under november 2023 för insamling av lerjordar till laboratorieförsök. Under våren 2024 genomförs tre examensarbeten, två vid SLU och ett vid SU. Examensarbetena omfattar litteraturstudier och laboratorieförsök samt i delprojekt 3 även fältförsök.

Är du intresserad av att genomföra ditt examensarbete inom något av de tre delprojekten skicka intresseanmälan till:

- Delprojekt 1: Dan Berggren Kleja, dan.berggren@slu.se,
Jon Petter Gustafsson, jon-petter.gustafsson@slu.se
- Delprojekt 2: Maria Greger, maria.greger@su.se
- Delprojekt 3: Rasmus Fältmarsch, rasmus.faltmarsch@atrax.se

